
ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. Thông tin chung về môn học

- 1.1 Tên môn học: **Kinh tế phát triển** - Mã môn học: **ECON3301**
1.2 Khoa phụ trách: Khoa Kinh Tế và Luật
1.3 Số tín chỉ: 3 tín chỉ lý thuyết

2. Mô tả môn học

Kinh tế học phát triển là ngành học mở rộng của kinh tế học và kinh tế chính trị học. Môn học nghiên cứu cách thức các nền kinh tế thoát khỏi tình trạng trì trệ để trở thành những nước có thu nhập cao và giải quyết vấn đề nghèo đói.

3. Mục tiêu môn học

3.1. Mục tiêu tổng quát:

Môn học trang bị cho sinh viên những kiến thức tổng quát, những công cụ phân tích các vấn đề liên quan đến phát triển và việc vận dụng những kiến thức này vào thực tiễn.

3.2. Mục tiêu cụ thể:

• **Kiến thức:**

- Các khái niệm, các lý thuyết nền tảng để hiểu các vấn đề liên quan đến phát triển như: tăng trưởng, nghèo đói, bất bình đẳng, đô thị hóa, môi trường, phát triển bền vững, toàn cầu hóa...

- Các nguồn lực cho phát triển, các lý thuyết liên quan và những kinh nghiệm thực tiễn về việc khai thác các nguồn lực trong quá trình phát triển.

- Vai trò của các ngành và các chủ thể kinh tế trong quá trình phát triển
- Chính sách phát triển và sự phụ thuộc giữa các quốc gia trong bối cảnh toàn cầu hóa.
- Những đặc điểm cơ bản về quá trình phát triển của Việt Nam.

• **Kỹ năng:**

- Cơ sở để phân tích các vấn đề liên quan đến phát triển và việc vận dụng những kiến thức liên quan vào thực tiễn.

• **Thái độ:**

- Tôn trọng các kiến thức có giá trị khoa học về kinh tế phát triển, có thái độ công bằng, nghiêm túc trong nhận định sự phát triển kinh tế, xã hội của quốc gia, khu vực và thế giới.

4. Nội dung chi tiết môn học

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
Chương 1: Tổng quan	1.1 Tổng quan về môn học 1.2 Phương pháp nghiên cứu môn học 1.3 Đặc điểm môn học 1.4 Nội dung môn học 1.5 Ôn lại một số khái niệm	Giới thiệu khái quát về môn học, phương pháp học và những nội dung liên quan đến quá trình học. Ôn tập những kiến thức nền tảng liên quan đến môn học.	3	3	0	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 1
Chương 2: Tăng trưởng và phát triển	2.1 Tổng quan về tăng trưởng và phát triển kinh tế thế giới. 2.2 Tăng trưởng, phát triển và phúc lợi xã hội 2.2.1 Tăng trưởng và phát triển 2.2.2 Các quan điểm về phát triển 2.2.3 Các giá trị trung tâm của phát triển 2.3 Đo lường tăng trưởng và phát triển 2.4 Các nhóm quốc gia trên thế giới: đặc điểm và tiêu chí phân loại	Giới thiệu những đặc điểm của quá trình tăng trưởng và phát triển kinh tế thế giới. Các vấn đề cơ bản về tăng trưởng, phát triển và các công cụ đo lường phát triển. Sự phân chia các nhóm quốc gia trên thế giới, đặc điểm và các tiêu chí phân loại.	4	4	0	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 2, 3 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 1, 2
Chương 3: Các lý thuyết phát triển	3.1 Giới thiệu chung 3.2 Các lý thuyết cổ điển về tăng trưởng và phát triển 3.2.1 Lý thuyết về các giai đoạn tăng trưởng của Rostow 3.2.2 Mô hình tăng	Giới thiệu các lý thuyết, các mô hình tăng trưởng và phát triển tiêu biểu. Những ưu điểm, hạn chế và ứng dụng của các lý thuyết và mô hình này.	8	6	2	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 4 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011),

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	<p>trường Harrod-Domar</p> <p>3.2.3 Lý thuyết phát triển của Lewis</p> <p>3.2.4 Kiểu hình chuyển đổi cơ cấu thực nghiệm của Chenery</p> <p>3.2.5 Luận đề phát triển đôi ngã</p> <p>3.2.6 Mô hình Tân cổ điển Solow</p> <p>3.3 Các mô hình đương thời về phát triển và kém phát triển</p> <p>3.3.1 Kém phát triển như là sự thất bại trong hợp tác</p> <p>3.3.2 Cú hích phát triển</p> <p>3.3.3 Phát triển là quá trình tự khám phá</p>					Chương 3	
Chương 4: Nghèo đói và bất bình đẳng	<p>4.1 Sự nghèo đói</p> <p>4.1.1 Khái niệm</p> <p>4.1.2 Nguyên nhân</p> <p>4.1.3 Đo lường nghèo đói</p> <p>4.2 Bất bình đẳng</p> <p>4.2.1 Khái niệm</p> <p>4.2.2 Đo lường bất bình đẳng</p> <p>4.2.3 Bất bình đẳng và phát triển</p> <p>4.2.4 Chiến lược tăng trưởng và bất bình đẳng</p> <p>4.3 Nghèo và bất bình đẳng tại Việt</p>	<p>Vấn đề nghèo đói và bất bình đẳng trong quá trình phát triển.</p> <p>Nguyên nhân, chiến lược giảm nghèo và bất bình đẳng.</p> <p>Đo lường nghèo đói và bất bình đẳng</p>	6	4	2	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 6 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 5.

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	<p>Nam</p> <p>4.3.1 Nghèo và bất bình đẳng về kinh tế</p> <p>4.3.2 Nghèo và bất bình đẳng ở khía cạnh phi kinh tế</p> <p>4.3.3 Nỗ lực giảm nghèo và bất bình đẳng: Những thành tựu và thách thức đặt ra</p>						
Chương 5: Các nguồn vốn cho phát triển	<p>5.1 Đặc điểm của các quốc gia có tốc độ tăng trưởng cao</p> <p>5.2 Các nguồn vốn cho phát triển</p> <p>5.3 Vốn văn hóa</p> <p>5.3.1 Khái niệm vốn văn hóa</p> <p>5.3.2 Đặc điểm của vốn văn hóa</p> <p>5.3.3 Vốn văn hóa và phát triển</p> <p>5.3.4 Vốn của văn hóa của Việt Nam: Ưu điểm và hạn chế</p> <p>5.4 Vai trò của nhà nước và thể chế</p> <p>5.4.1 Chức năng và vai trò của nhà nước</p> <p>5.4.2 Thể chế và phát triển</p> <p>5.5 Vốn xã hội</p> <p>5.5.1 Khái niệm vốn xã hội</p> <p>5.5.2 Đặc điểm và quá trình hình thành vốn xã hội</p> <p>5.5.3 Vốn xã hội và</p>	<p>Giới thiệu đặc điểm của các quốc gia có tốc độ tăng trưởng cao.</p> <p>Các nguồn vốn cho phát triển, đặc điểm và vai trò của các nguồn vốn trong quá trình phát triển.</p>	6	4	2	0	<p>Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 5, 8, 9</p> <p>Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 6, 11</p>

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	<p>phát triển</p> <p>5.6 Vốn con người</p> <p>5.6.1 Khái niệm</p> <p>5.6.2 Đặc điểm</p> <p>5.6.3 Đầu tư cho giáo dục và y tế</p> <p>5.7 Vốn tri thức</p> <p>5.7.1 Khái niệm</p> <p>5.7.2 Đặc điểm, vai trò</p> <p>5.7.3 Vốn tri thức và phát triển</p>						
Chương 6: Nông nghiệp và phát triển	<p>6.1 Vai trò của nông nghiệp trong quá trình phát triển</p> <p>6.2 Sở hữu đất đai và cải cách ruộng đất</p> <p>6.3 Công nghệ trong sản xuất nông nghiệp</p> <p>6.4 Chính sách trợ giá trong nông nghiệp</p>	<p>Giới thiệu vai trò của nông nghiệp đối với phát triển. Vấn đề sở hữu đất đai, ứng dụng công nghệ và huy động các yếu tố đầu vào cho phát triển nông nghiệp.</p> <p>Chính sách trợ giá trong nông nghiệp.</p>	3	3	0	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 16 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 7
Chương 7: Công nghiệp và phát triển	<p>7.1 Vai trò của công nghiệp trong quá trình phát triển</p> <p>7.2 Định hướng phát triển công nghiệp</p> <p>7.2.1 Định hướng đầu tư</p> <p>7.2.2 Lựa chọn về công nghệ</p> <p>7.2.3 Lựa chọn qui mô</p> <p>7.2.4 Khu vực kinh tế phi chính thức</p> <p>7.3 Các chiến lược phát triển công nghiệp</p>	<p>Giới thiệu vai trò của công nghiệp đối với phát triển. Định hướng và chiến lược phát triển công nghiệp trong quá trình phát triển. Những ưu điểm, hạn chế của các chiến lược công nghiệp hóa và việc lựa chọn chiến lược công nghiệp hóa của các quốc gia.</p>	3	3	0	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 18 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 8

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	7.3.1 Phát triển ngành công nghiệp non trẻ 7.3.2 Thay thế nhập khẩu 7.3.3 Hướng về xuất khẩu 7.3.4 Sự kết hợp giữa các chiến lược trong quá trình phát triển						
Chương 8: Quan hệ kinh tế quốc tế và phát triển	8.2.2 Quan hệ giữa FDI và tăng trưởng 8.2.3 Chính sách FDI 8.3 Viện trợ nước ngoài 8.3.1 Tổng quan 8.3.2 Tác động của viện trợ đối với tăng trưởng và phát triển 8.3.3 Tăng hiệu quả của viện trợ 8.4 Nợ nước ngoài và khủng hoảng tài chính 8.4.1 Nợ nước ngoài tại các nước đang phát triển 8.4.2 Khủng hoảng nợ: Nguyên nhân và hệ quả 8.5 Thương mại quốc tế 8.5.1 Mối quan hệ giữa ngoại thương và tăng trưởng 8.5.2 Đặc điểm của thương mại quốc tế 8.5.3 Chiến lược xuất khẩu và các	Giới thiệu các nội dung của hội nhập kinh tế quốc tế. Đặc điểm, vai trò và những vấn đề liên quan đến hội nhập kinh tế quốc tế.	6	4	2	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 14, 15, 17, 19 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 9

Tên chương	Mục	Nội dung khái quát	Số tiết				Tài liệu tự học
			TC	LT	BT	TH	
	biện pháp hỗ trợ						
Chương 9: Phát triển bền vững	9.1 Kinh tế và môi trường 9.2 Phát triển bền vững và chi phí môi trường 9.3 Dân số, tài nguyên và môi trường 9.4 Nghèo đói và môi trường 9.5 Tăng trưởng và môi trường 9.6 Phát triển nông thôn và môi trường 9.7 Phát triển đô thị và môi trường 9.8 Sinh kế dựa vào tài nguyên thiên nhiên như một lối thoát nghèo: Những kỳ vọng và hạn chế 9.9 Biến đổi khí hậu 9.10 Quy mô suy thoái môi trường và các vấn đề môi trường toàn cầu	Giới thiệu những vấn đề cơ bản trong mối quan hệ giữa môi trường và phát triển bền vững	6	4	2	0	Perkin và đồng nghiệp (2006), chương 14, 15, 17, 19 Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp (2011), Chương 10
Tổng cộng:			45	40	10	00	

5. Học liệu

5.1 Tài liệu bắt buộc

- [1] Nguyễn Trọng Hoài và đồng nghiệp. 2010. *Giáo trình kinh tế phát triển*, NXB Lao Động.
- [2] Perkin, D. H., S. Radelet and D. L. Lindauer. 2006. *Economics of Development*. 6th ed. W. W. Norton & Company: New York-London *do Phạm Thị Tuệ và đồng nghiệp dịch (2010) Kinh tế học phát triển*, NXB Thống Kê.

5.2 Tài liệu tham khảo

- [1] Acemoglu, D. và J. A. Robinson. 2014. *Tại sao các quốc gia thất bại: Nguồn gốc của quyền lực, thịnh vượng và nghèo đói*. Nguyễn Thị Kim Chi và đồng nghiệp dịch. NXB Trẻ.
- [2] Schuman, M. 2010. *Châu Á thần kỳ: Thiên sử thi về hành trình tìm kiếm sự thịnh vượng của Châu Á*. Ngô Thị Tố Uyên dịch. NXB Thời đại.
- [3] Todaro, M. P. and S. C. Smith. 2012. *Economic Development*. 11th ed. Pearson.

5.3 Website tham khảo

- [1] www.fetp.edu.vn
- [2] www.adb.org
- [3] www.worldbank.org.vn
- [4] www.undp.org.vn

6. Đánh giá kết quả học tập

Thực hiện theo Quy chế học vụ theo học chế tín chỉ ban hành kèm quyết định số 561/QĐ-ĐHM ngày 08/8/2013 của Hiệu trưởng Trường Đại học Mở Tp.HCM.

STT	Điểm thành phần	Tỉ lệ %
1	Kiểm tra giữa kỳ	30%
2	Thi kiểm tra cuối kỳ	70%
	Điểm tổng kết môn học (Điểm kiểm tra giữa kỳ * 30% + Điểm thi cuối kỳ * 70%)	100%

Ghi chú:

- Điểm kiểm tra giữa kỳ: Là tổng điểm của điểm kiểm tra giữa kỳ và những điểm thành phần đánh giá khác.
- Điểm thi kiểm tra cuối kỳ: Là điểm của 01 lần thi kiểm tra tập trung do Nhà trường tổ chức.

7. Tổ chức giảng dạy và học tập

Thực hiện theo Quy chế học vụ theo học chế tín chỉ ban hành kèm quyết định số 561/QĐ-ĐHM ngày 08/8/2013 của Hiệu trưởng Trường Đại học Mở Tp.HCM.

7.1. Kế hoạch giảng dạy lớp ngày (4,5 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1	Buổi 1	Tổng quan và Tăng trưởng và phát triển	
2	Buổi 2	Tăng trưởng và phát triển (tt)	
	Buổi 3	Các lý thuyết phát triển	
3	Buổi 3	Các lý thuyết phát triển (tt)	

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
4	Buổi 4	Các lý thuyết phát triển (tt) Nghèo đói và bất bình đẳng	
5	Buổi 5	Nghèo đói và bất bình đẳng (tt)	
		Các nguồn vốn cho phát triển	
6	Buổi 6	Các nguồn vốn cho phát triển (tt)	
7	Buổi 7	Nông nghiệp và phát triển và kiểm tra giữa kỳ	
8	Buổi 8	Công nghiệp và phát triển và Quan hệ kinh tế quốc tế và phát triển	
9	Buổi 9	Quan hệ kinh tế quốc tế và phát triển	
10	Buổi 10	Phát triển bền vững	

7.2. Kế hoạch giảng dạy lớp tối (3 tiết/buổi)

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
1	Buổi 1	Tổng quan	
2	Buổi 2	Tăng trưởng và phát triển	
3	Buổi 3	Các lý thuyết phát triển	
4	Buổi 4	Các lý thuyết phát triển (tt)	
5	Buổi 5	Nghèo đói và bất bình đẳng	
6	Buổi 6	Nghèo đói và bất bình đẳng (tt)	
7	Buổi 7	Các nguồn vốn cho phát triển	
8	Buổi 8	Các nguồn vốn cho phát triển (tt)	
9	Buổi 9	Nông nghiệp và phát triển và kiểm tra giữa kỳ	
10	Buổi 10	Công nghiệp và phát triển	
11	Buổi 11	Quan hệ kinh tế quốc tế và phát triển	
12	Buổi 12	Quan hệ kinh tế quốc tế và phát triển (tt)	

STT	Buổi học	Nội dung	Ghi chú
13	Buổi 13	Phát triển bền vững	
14	Buổi 14	Phát triển bền vững (tiếp theo)	
15	Buổi 15	Ôn tập	

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 9 năm 2015

TL. HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG KHOA KINH TẾ VÀ LUẬT

Đặng Văn Thanh